

Frivilligt socialt arbejde
Nøgletal
Har vi stadig klasser?
Social arv

SOCIAL KRITIK

NR. 67- MARTS 2000
TIDSSKRIFT FOR
SOCIAL ANALYSE & DEBAT

Redaktør: Benny Lihme

Redaktionens adresse:

Social Kritik, Nansengade 66 kld.

1366 Kbh. K

Tlf: 33 93 99 63 eller 45 42 44 83

Fax: 33 15 80 76

Giro: 2 80 25 62

Abonnement: Kr. 400,- for seks numre.

Nummer 67. Kr. 86,-.

Ved køb af studiesæt ydes studierabat.

Bestillinger sendes til redaktionens adresse.

Betaling pr. check eller postgiro.

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse eller mangfoldiggørelse af dette tidsskrift eller dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Grafisk tilrettelægning og forside:

Susanne Whitta Jørgensen, Grafisk Himmel.

Tryk: Narayana Press

Tidsskriftet Social Kritik udgives af foreningen "Selskabet til fremme af Social Debat". Selskabet blev stiftet d. 4. 5. 88., og har som formål at fremme og deltage i den offentlige debat om sociale emner. En af måderne hvorpå Selskabet realiserer formålet, er at udgive dette tidsskrift. Selskabet og tidsskriftet skal tjene som forbindelsesled mellem samfundsvidenskab, social forskning og den sociale praksis. Foreningen og tidsskriftet skal holde sig fri af parti- og fagforeningspolitiske interesser.

SOCIAL KRITIK's referencegruppe består af: Flemming Balvig, Johs. Bertelsen, Hans Bonde, Nils Bredsdorff, Ning De Coninck-Smith, Agi Csonka, Rosmari Eliasson, Tine Rask Eriksen, Bjarne Lenau Henriksen, Jesper Holst, Thorkild Høyer, Signe Mette Jensen, Jørgen Jepsen, Ejler Johansen, Anders Kelstrup, Birgit Kirkebæk, Morten Kjærum, Ida Koch, Øjvind Larsen, Søren Langager, Karin Lützen, Anne Løkke, Bent Madsen, Søren Magnussen, Thomas Mathiesen, Jan Morell, Beth Grothe Nielsen, Birger Steen Nielsen, Henning Salling Olesen, Benedicta Pécseli, Knud Erik Pedersen, Mette Pless, Annick Prieur, Finn Dam Rasmussen, Kim Rasmussen, Flemming Røgilds, Lone Scocozza, Ove Sernhede, Søren Smidt, Karen Ellen Spannow, Asger Sørensen, Sune Sunesson, Peter Thielst, Morten Thing, Jørn Vestergaard, Kirsten Weber, Jacob Hilden Winsløw.

Engang imellem kunne man godt ønske på de døde vegne, at de kunne stå op af gravene og tale verden midt imod, når deres navn skændes i en eller anden sags tjeneste.

Tag nu H.C. Andersen, der må lægge navn til en ny skole i Odenses Vollsmose for ca 500 elever, heraf 30-40 procent to-sprogede. Skal man tro en artikel i det normalt seriøse fagblad "Folkeskolen", er den kommende H.C. Andersen Skolen nærmest futuristisk uhyggelig. Når den står færdig 1. januar 2001, kan man nemlig se, hvordan en såkaldt "kriminalpræventiv arkitektur" tager sig ud i praksis.

Kriminalprævention er jo en god sags tjeneste, og så kommer man først på bolden. Skoleelever skal således kun være, hvor de nu skal være. En kortaflæser ved dørene rundt omkring på Andersen Skolen, skal sikre at eleverne kun kommer ind på de områder, hvor deres kort giver grønt lys. Og når vi taler om områder, hele området er selvfølgelig kameraovervåget, desuagtet at skolen allerede er udformet sådan, at der ikke findes mørke hjørner eller usynlige kroge overhovedet (ligesom de benyttede byggematerialer er hårde, så de er svære at yde vold på). Der skal selvfølgelig også være lys døgnet rundt på skolen.

Selv havearkitekturen er kriminalpræventiv! Som chefen for Børn- og Ungeforvaltningen i Odense Kommune siger til "Folkeskolen", vil man sørge for at planterne ikke kommer til at slynge sig op ad vinduerne, da der skal være frit udsyn, hvis nu nogen nærmer sig med en spraydåse i hånden.

Beboerne i området citeres for at være begejstrede for "adgangskontrollen".

Tja, en virkelig effektiv adgangskontrol ville jo også effektivt kunne bremse den uhyggelige

udstødning i og med nogle af de potentielt udstødte aldrig når indenfor. Så hvorfor ikke udvide adgangskontrollen, alene for at forebygge udstødningen, eller "den sociale eksklusion" som det hedder i EU, når nu kriminalitetstruslen er så stor. Der kunne jo i den kriminalpræventive arkitekturs navn laves nogle zone-inddelinger og sluser, som når man krydsede Checkpoint Charlie i Berlin i de gode, gamle dage.

Søren Svendsens fotobog med unge outsiders "Lort nok" (= kontrol bagfra) og sociologen Stanley Cohens fantastiske bog om "Den sociale kontrols nye former" (Reitzel 1997) nærmest vælter ind over ens hoved under læsningen af den lille og uanselige artikel i "Folkeskolen". Og måske er det paranoia, men alligevel. Cohen refererer et sted en amerikansk bog med titlen "Friendly Fascism". Mærkelig titel på en bog, ikke?

Indenfor lægevidenskaben er det et hævdevudent princip, at behandlingen ikke må påføre patienten en lidelse større end sygdommen. Måske dette princip også skulle indføres i forebyggelsen, således at vi ikke får en forebyggelse som er mere livsødelæggende end den kriminalitet som skal forebygges.

li-

Lone Scocozza FRA SOLIDARITET TIL INDIVIDUALITET	4
Nanna Kildal SAMSPILLET MELLEM FRIVILLIGE ORGANISATIONER OG DET OFFENTLIGE	6
Benny Lihme HVOR FRIE OG VILLIGE ER DE FRIVILLIGE SOCIALE?	10
Øjvind Larsen NØGLETAL I FORVALTNINGEN	14
Benny Lihme UTILPASSET TILPASSER (anm.)	29
Kim Rasmussen LIVSKVALITET I ORDLØSE FOTOS (anm.)	30
Svend Aage Andersen DEBATTEN OM SOCIAL ARV	34
Erling Frederiksen RETTIGHEDER ELLER BEHANDLINGSTANKE? (anm.)	55
Jørgen Elm Larsen KLASSEBIOGRAFI OG INDIVIDUEL BIOGRAFI	58
Børge Madsen MARXISMEN ER DØD	78
Børge Madsen DEN VICTORIANSKE MARX MED BYLDER I RØVEN	84
Brian Damage IMPULSERNES GENNEMBRUD	90
Finn Held "VI HAR SPURGT EN EKSPERT"	95
Viggo Jonassen INTELLEKTUEL KRAFTPRÆSTATION (anm.)	103